

Mgr Anna Olszewska

STRESZCZENIE

rozprawy doktorskiej pt: *Problematyka małżeństwa i rodziny w świetle instrukcji „Erga migrantes caritas Christi”*

Niniejsza praca prezentuje wyzwania oraz zagadnienia związane z ruchem migracyjnym. W sposób szczegółowy i wyczerpujący została przedstawiona sytuacja małżeństw i rodzin migracyjnych w świetle instrukcji *Erga migrantes caritas Christi*.

Przy omawianiu I rozdziału zostały poruszone zagadnienia związane z pojęciem prawa i obowiązków migrantów; następnie prawa do migracji oraz jej rodzaje. Przeanalizowane zostały dokumenty, które regulują między innymi prawny aspekt mobilności migrantów. Przedstawione zostały również wymienione w instrukcji struktury duszpasterskie oraz typy małżeństw znajdujących się w sytuacji migracyjnej. Ostatni podrozdział prezentuje odpowiedzialność za duszpasterstwo migrantów i ich rodzin w świetle *Erga migrantes caritas Christi*. W pracy zaprezentowano również strukturę instrukcji oraz proponowane przez nią rozwiązania pastoralno - prawne mające na celu unormowanie duszpasterstwa migracyjnego; opisano rolę wiernych świeckich, kapelanów/misjonarzy, biskupów diecezjalnych, Konferencji Episkopatu oraz Stolicy Apostolskiej w duchowej opiece nad migrującymi wiernymi jak również powstanie i rozwój struktur apostolskich duszpasterstw na rzecz przybyszów oraz zadania Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Migrantów i Podróżnych.

W II rozdziale poruszono kwestię integracji migrantów w kontekście pasterskiej troski o małżeństwo i rodzinę na obczyźnie oraz przedstawiono analizę instrukcji jako teologiczno – kanonicznej podstawy współczesnej opieki nad migrującymi. Zaprezentowane zostały regulacje zawarte w *Exsul Familia*, które miały istotny wpływ na ostateczne brzmienie *Erga migrantes*. Kolejny etap w niniejszym opracowaniu przedstawia nową tożsamość wiernego migranta w nowej rzeczywistości. Następnie kompleksowo opisano duszpasterstwo małżeństw i rodzin migracyjnych z uwzględnieniem integracji kulturowo - religijnej. Ostatnim z poruszonych zagadnień w tej części pracy jest wielość koncepcji integracji kulturowej migrantów, w tym poszanowanie kulturowo - religijnych wartości oraz elementy duszpasterskiej pomocy w procesie integracji małżeństw w warunkach imigracyjnych.

Rozdział III zaczyna się rozważaniami na temat istoty małżeństwa i obowiązków małżonków względem siebie a także względem swojego potomstwa. Zaprezentowane zostało w świetle instrukcji *Erga migrantes caritas Christi.*, jedno z zagrożeń, jakie niesie ze sobą migracja tj. zagrożenie dla jedności wspólnoty małżeńsko - rodzinnej migranta. Zastosowano tu metodę dogmatyczno - historyczną, właściwą i podstawową dla kanonistyki jako nauki, która umożliwia wyciągnąć wnioski z Kodeksu Prawa Kanonicznego 1983 oraz instrukcji, jak również ukazać te dyspozycje prawne, które odnoszą się wprost do małżeństw i rodzin migrantów. Dalsza część zawiera problematykę małżeństw mieszanych i migracja kobiet, które integralnie łączą się z tematyką duszpasterstwa małżeństw i rodzin na emigracji. Na koniec tego rozdziału opisano relekturę i wpływ Karty Praw Rodziny na powstanie *Erga migrantes.*

IV rozdział prezentuje materię związaną z realizacją obowiązków wychowawczych w emigracyjnej rodzinie. Kwestią istotną z punktu widzenia studium w tym rozdziale jest wychowanie, jako zadanie wynikające z ważnie zawartego małżeństwa, jak i specyfika wychowania w warunkach emigracyjnych. Następnie poruszono kwestię odpowiedzialność rodziców oraz ich roli w Kościele *a quo* i *ad quem* w procesie wychowania. Na koniec niniejszej pracy omówiono rolę szkoły katolickiej w procesie wychowania dzieci i młodzieży oraz katechezy, jako wsparcia rodziców w procesie wychowania dzieci na migracji.

Biorąc powyższe pod uwagę należy wskazać, że całość pracy doktorskiej stanowi zbiór kompleksowych i wyczerpujących treści, odnoszących się do problematyki małżeństwa i rodziny w świetle instrukcji *Erga migrantes caritas Christi.* Praca doktorska została poprawnie przedstawiona i uzasadniona, a cel jasno opracowany jako fenomen migracji małżeństw ich rodzin. Przedstawienie niniejszego zagadnienia w postaci tak obszernej pracy jest o tyle istotny, że dotychczas nie sposób spotkać się było tak pełnymi opracowaniami omawianego zjawiska. Zaprezentowany w przedmiotowej dysertacji nowy paradygmat, koresponduje z analogicznymi poszukiwaniami wypracowania troski Kościoła o migrujące małżeństwa i rodziny.